

Tumorji mlečnih žlez

Predstavljajo 50% vseh tumorjev pri psih

Slika 1 – Obsežen ulcerirani tumor na tretjem mlečnem kompleksu desno pripravljen za odstranitev. Na sliki je glava levo in rep desno.

Besedilo in fotografije: **Emir Mujagić, dr. vet. med.**

Izraz se poljudno uporablja tudi za nenormalno in nekontrolirano rast tkiva in pomeni isto kot neoplazma ali novotvorba. Tumor je lahko malignen ali benigni. Kadar je tumor malignen, govorimo o nevarnem ali rakastem tumorju, ki razseva po telesu in se ga poleg kirurške odstranitve s širokimi varnostnimi robovi dostikrat tretira še dodatno s kemoterapijo in/ali obsevanjem. V določenih primerih maligne tumorje (odvisno od tipa tumorja) tretiramo izključno z obsevanjem in/ali kemoterapijo. Kadar pa je tumor benigni, takrat govorimo o manj nevarnem tumorju, za katerega zadošča le kirurška odstranitev z ozkimi varnostnimi robovi.

Psi imajo štiri do pet parov mlečnih žlez, ki se kot veriga raztezajo od prsnega koša do področja dimelj.

Tumorji mlečnih žlez so različne oblike, velikosti in trdote. Lahko so premični ali pritrjeni na spodaj ležeče tkivo. Po navadi se pojavi le en tumor na mlečni žlezi, vendar se lahko pojavi tudi več tumorjev na isti mlečni žlezi in/ali različnih mlečnih žlezah (seskih).

Tumorji mlečnih žlez so lahko maligni (rakasti) ali benigni (tisti, ki niso rakasti). Benigni tumorji so večinoma adenomi. Maligni tumorji so večinoma karcinomi. Od teh se v največjem procentu pojavljajo adenokarcinomi. Lahko se pojavljajo tudi istočasno. Videvamo tudi druge tipe tumorjev.

Tumorji mlečnih žlez predstavljajo 50% vseh tumorjev, ki se pojavljajo pri psih, z razmerjem 60:40 v korist benignih tumorjev. Benigni tumorji se pod vplivom hormonov lahko spremenijo v maligne tumorje. Pojavljajo se pri intaktnih (nesteriliziranih) psičkah srednjih let. Tumor je latinska beseda, ki pomeni oteklino.

Tumorji mlečnih žlez so namreč hormonsko odvisni, kar pomeni, da se možnost pojava le teh zviša v času gonitve. Ugotovljeno je, da imata oba tipa tumorjev (benigni in maligni) estrogenske in progesteronske receptorje, kar prispeva k hipertrofiji (povečanju) tkiva mlečnih žlez v času gonitve, kadar je koncentracija estrogena in po tem tudi progesterona na višku. Progesteron tudi stimulira izločanje ravnega hormona, ki vzpodbudi celice mlečnih žlez, da se začnejo deliti.

Dve tretjini tumorjev opazimo v zadnjih dveh mlečnih kompleksih v področju dimelj. Vzrok tega je verjetno večja količina žleznega tkiva v tem področju.

Po literaturi so določene pasme bolj nagnjene k pojavi tumorjev in sicer čivave, pudlji, jazbečarji, jorkširski terierji, koker španjeli, angleški setri, bokserji, doberman, pinči, vendar to ni pravilo.

Tumorje največkrat zatipamo pri božanju kužka po trebuhu. Pod prsti začutimo za riževno zrno veliko zatrdlino ali

več teh. To se po navadi zgodi po gonitvi, ko seski uplahnejo. Takrat se izplača takoj ukrepati in ne čakati na naslednjo gonitev!

Po gonitvenem ciklu tumorji lahko izredno hitro zrastejo do velikosti, pri kateri žile, ki se vraščajo v tumor in ga prehranjujejo, ne morejo spremljati zelo intenzivne rasti tumorja. Takrat tumorozne celice začnejo razpadati in se tumorji odpirajo (ulcerirajo). Poleg tega ima večji tumor procentualno višjo možnost razsevanja v okolne bezgavke in druge organe.

V primeru razsevanja (metastaziranja) tumorja se lahko pojavijo znaki, kot so slabši apetit, bruhanje, driska, zguba telesne teže, težave pri dihanju, pokašljevanje.

V večini primerov je terapija izbire kirurška odstranitev tumorja. Pred tem je potrebno narediti kompleten pregled vključno z ultrazvočno preiskavo trebušne votline, krvnimi preiskavami, rentgenskim slikanjem prsnega koša (zaradi ugotavljanja razsevkov). Bolj specifična kot rentgenska preiskava je CT preiskava. Po končni oceni naredimo plan in se odločimo kakšen bo potek zdravljenja.

Pred posegom se lahko odločimo tudi za odvzem vzorca za pato-histološko preiskavo, da preverimo, ali gre za benigni ali za maligni tip tumorja. S tem tudi določimo, kakšen bo obseg varnostnih robov pri odstranitvi tumorja.

Slika 2 - Odstranitev ulceriranega tumorja v področju tretjega mlečnega kompleksa. Narejena je obsežna resekcija tumorja s širokimi varnostnimi robovi vključno z mišično ovojnico pod tumorjem ter sumljivimi spodnjimi seski in dimeljnimi bezgavkami. Na sliki je glava zgoraj in rep spodaj.

Slika 3 – Slika po obsežni resekciji. Na sliki je glava zgoraj in rep spodaj.

Slika 4 – Odstranitev tretjega mlečnega kompleksa levo: Vzorec je označen in pripravljen za pošiljanje na pregled k pato-histologu. Na sliki je glava levo in rep desno.

Slika 5 – Nenormalno povečana in na otip zelo trda zadnja dva mlečna kompleksa levo. Dimeljne bezgavke so povečane. Na sliki je glava zgoraj in rep spodaj.

V primeru, da je tumor velikosti riževega zrna, tega ne delamo in tumor takoj kirurško odstranimo.

Maligni tumorji se lahko razširijo v sosednje bezgavke. Zaradi tega pri obsežnih tumorjih odstranimo tudi bezgavke. Z odstranitvijo bezgavk pridobimo informacijo, ali je prišlo do razsevanja tumorja. V primeru, da so bezgavke prizadete, se je potrebno z lastnikom in onkologom posvetovati glede nadaljnje terapije. Odstranitev prizadetih bezgavk namreč lahko upočasni potek bolezni, vendar ni nujno, da ga ustavi.

Kot je že omenjeno je pri malignih tumorjih potrebna obsežna odstranitev. Pri benignih tumorjih so meje za odstranitev manjše. Po odstranitvi je potrebno pato-histološko pregledati vsaki tumor posebej, ker so lahko vsi različnega tipa.

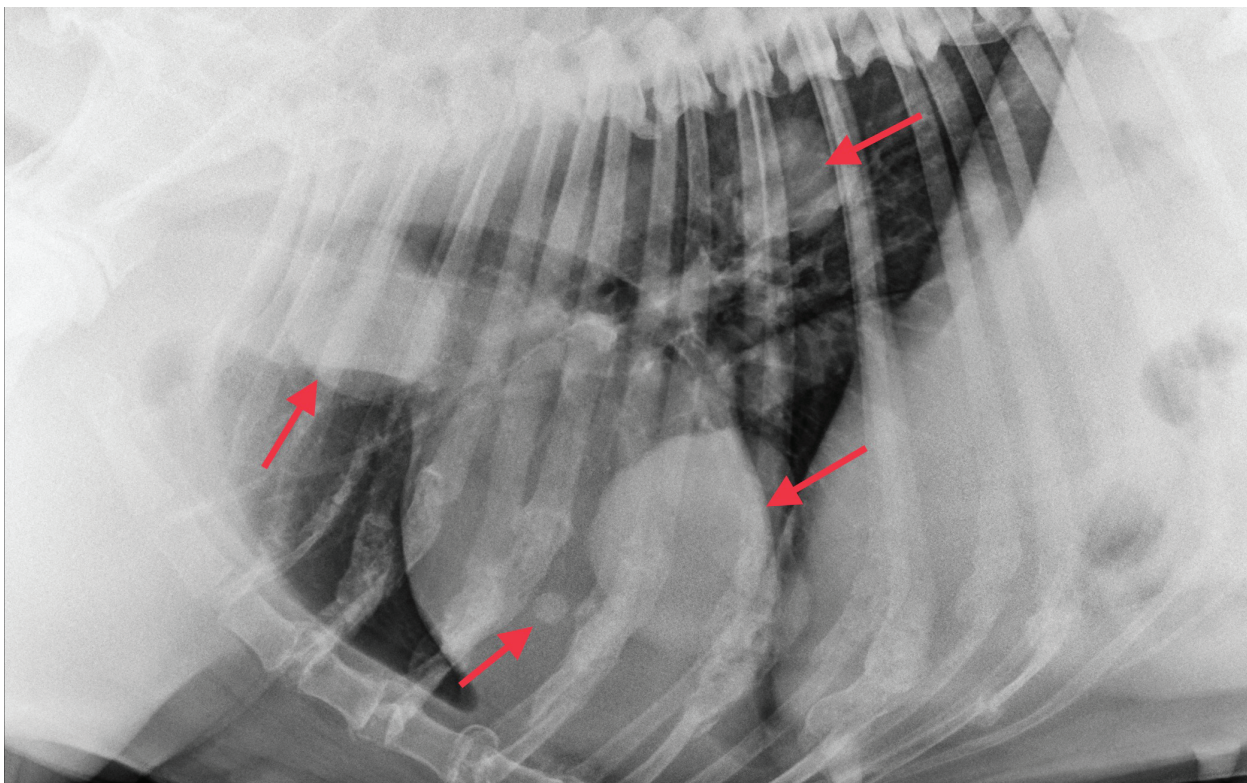
Pri odstranitvi tumorjev se kot je že omenjeno svetuje sterilizacija zaradi zmanjšanja možnosti pojava novih tumorjev.

Vnetni karcinom mlečne žleze je poseben tip tumorja, pri katerem se pojavi zatekanje, rdečina in bolečina v področju mlečnih žlez. Lahko se razširi na večje področje mlečnega kompleksa. Ta tip tumorja ni primeren za kirurško odstranitev.

Prispevek je informativne narave. Za bolj podrobne informacije se posvetujte z vašo kliniko ali ambulantno.

Slika 6 – Tumor dregega mlečnega kompleksa desno v področju prsnega koša slikan tik pred odstranitvijo. Na sliki je glava levo in rep desno.

Slika 7 – Na rentgenogramu so vidni razsevky v prsnem koš (rdeče puščice). Na sliki je glava levo in rep desno.

Slika 8 – Vnetni karcinom mlečne žleze v področju zadnjih dveh mlečnih kompleksov levo. Na sliki je glava zgoraj in rep spodaj.

emir

kirurgija za male živali

Tržaška cesta 118, Ljubljana
www.emirkirurgija.si

+386 41 71 29 29
emir.mujagic@gmail.com